

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6iea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doidieleri, or 3 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretlu inainte nu ce voru mai primi publicari.

Nr. 53.

Brasiovu, 9. Juliu 1863.

Anulu XXVI.

Telegrame pré importante

ale „Gazetei Transilvaniei.“

Bucuresci, 18. Juliu, 7 6re.

Polonii trecura eri pe la Vadeni Prutulu, goniti aspru de trupele romane. Milkovicz adiunsu dupa am6diu f6 provocatu de nou a depune armele, ceea ce 6 si fac6 fora resistentia.

Bucuresci, 19. Juliu, 10 6re 40 min., sosita la 5 6re 50 min. dupa prandiu.

Principele Cuza ordin6 a se tracta prisionierii cu t6ta privinti'a. Siefulu loru e liberu su parol'a de on6re. Oficirii dicu, a fi insielati de catra Sadik Pasi'a, care favoris6 ac6sta espeditiune, incredentiandu-i, ca romanii sunt necapaci ale pune stavila trecerei, si ac6sta numai cu intentiune de a a6iti6 turburare in Romani'a. Cinci soldati romani murira in urm'a raneloru primite in lupta.

Bravur'a dovedita de catra ostasii lui Calinescu in lupt'a dela Costangali'a electris6 t6ta tier'a.

— Scire positiva a diurnalului „Buciumulu.“

A s6ra la optu 6re, col6n'a de straini, care incalcase tier'a n6stra, a trecutu Prutulu la Gotesci, indreptanduse spre interiorulu tieriei. — Urmariti de apr6pe de soldatii nostri, au fostu constrinsi a depune armele si a se constitui prisionieri. Colonelulu Milkowski, comandantele col6nei, 'si a datu sabi'a in manile colonelului Calinescu.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Dela Dieta.

Corespondintia particulara a Gazetei.

Sibiiu, 16. Juliu. Solenitatea de astadi a deschiderii formale a dietei prin cetirea preanaltului rescriptu cetitu de catra comisariulu regescu siedindu pe tron si cu chiver'a pe capu, a fostu prea frum6sa si interesanta. Dati'mi voia a reman6 numai pre lenga memoratulu rescriptu, carele la noi cuprinde loculu unui cuventu de tron intru intielesulu strinsu alu cuventului. Credu, ca pana acumu l'ati priimitu si l'ati cetitu cu acea luareaminte incordata, cu carele acelasiu f6 ascultatatu atatu de catra membrii dietei, cati se afl6 fa6ia, catu si de catra publiculu, care venise la ascultarea lui. Acestu cuventu de tron este unu evenimentu (ein Ereigniss) din acelea maretie, care facu 6 adeverata epoca f6rte memoravera in istori'a si vi6ti'a publica politica a marelui Principatu Transilvania si a natiuniloru conlocuit6re. Acestu cuventu de tron nu 6 rupe de totu cu trecutul, cu istori'a acestei tieri, in locu de ac6sta inse sterge din cele vechi totu ce nu m6i are in sine putere de vi6tia, delatura totu asia numitulu ballastu netrebuintiosu, cu carele este ingreunata corabi'a statului, da inse ocaziune prea dorita de a complana si impaca trecutul cu prezentulu, deschide cale larga spre a ne asigura viitorulu, ne arunca pre calea unui mare numeru de reforme profundu taie t6re, a carora necesitate imperativa ardelenii trebue se 6 simtia m6i tare de catu ori-cine altulu si preste totu ne punu pe calile unui progresu adeveratu, eara nu dietalu de fantasii resaritene, ne asigura autonomi'a

tierii pre catu numai aceea se p6te suferi si impac6 cu integritatea monarchiei austriace, prin urmare si dietei ardelene lasa sfera de activitate anal6ga celei ce 6 are diet'a Ungariei si chiaru asia numitulu engerer Reichsrath austriacu. Inse nu mai voiescu a preocupa judecat'a nimenui, ci se cit6sca fiacare cuventulu de tron in linisce, cu luareaminte si fara patima, se tiena totuodata nestramutatu inainte ochiloru starea acestei tieri, la carea ajunse ea de ani 172, adica dela diplo'ma leopoldina si dela resolutiunile numite Alvincziane, s6u fia si numai dela 1744 inc6ce, apoi se judece pe ce carare ne pune cuventulu de tron.

Ei, bine, si ce vi se pare inse! Pre candu deputatii si chiamatii membrii ai dietei esiti din sinulu natiunii romanesci si alu celei sasesci priimescu acelu cuventu de tron datoru de atatea garantii pentru viitoru cu 6 bucuria nefa6iarita si la mai multe pasage ale lui tocma si cu entusiasmu, deputatii si chiamatii esiti din sinulu natiunii magiaro-secuesci nici ca s'au umilitu a veni in sal'a dietei spre a da incai ascultare cuventelor regesci, ci — afara de doi insi, toti ceilalti remasera pe dinafara! Ac6sta conduita a ungaro-secuiloru se pare pana acumu mai multu neesplicavera; eu inse din parte'mi miam formatu opiniunea mea, de care sciu bine, ca trufiei aristocratice, carei ii este rusine a sied6 pe aceleasi banci cu fostii sei sclavi, nu'i pasa nimicu; cu t6te acestea c6 fiu alu acestei patrii, carele dorescu din adunculu sufletulu fericirea si deplin'a ei securitate; c6 omu dreptu, carele urescu si asupr6rea si resbunarea, viia aceea din oricare parte ar veni, 'mi tienu de datorintia a spune alesiloru si chiamatiloru ungaro-secui verde in fa6ia, ca ei s6u se afla in 6 cumplita ratacire, s6u sunt terorisati de catra partit'a resolutiunii din Ungari'a. B.

Deschiderea solenela a dietei transilvane.

I. siedintia f6 Mercuri c6 pregatit6ria, cumu scimu.

II. siedintia din 4/16. Juliu se 'ncep6 inainte de 10 6re cu cetirea si verificarea protocolulu, carele in testulu germanu se citeste de Obert, in celu magiaru de L6szlofy, in celu romanescu de Joachim Muresianu.

Romanii si sasii mai toti de fa6ia, magiari trei.

Presedintele prov6ca pre D. Prepositu Macedonu c6 membru nou venitu a depune promisiunea in locu de juramentu, ceea-ce si face. T6ta adunarea sta redicata sub rostirea apromisiunei.

Acumu recuiru presedintele, c6 comisiunea denumita inca de eri din DD.: Rosenfeld, Haupt, Dunc'a, Popasu, L6szlofy, Kirchner, sub conducerea Esc. S'ale Contelui B6ldi se m6rga spre a invit6 pre D. comisariu regescu la deschiderea dietei. Comisiunea re'ntorcundu-se da soli'a sea, si la 10¹/₄ Esc. S'a Dlu gubernatoriu cont. de Crenneville, intempinatu de demnitatile mai inalte ale dietei, intra in sala suptu vivate intreite si lungi, se suie pe tron, citeste subscriptiunea pr6nalt. rescriptu imperatescu catra dieta si titlulu Mai. Sale c. r. apostolice; apoi acoperindu-si capulu si siedindu pe tron, citeste pre'naltulu rescriptu imperatescu intreruptu adeseori de aplausele casei si comitatu la urma de cele mai vii aclamatuni. Cu deosebire a-

clamatiiunile la pasagele, unde Mai. S'a proclamă restituirea constitutiunii si durabilitatea ei, unde se numesce parinte alu patriei si unde aduce propusetiunile regesci, erau VII. — Rescriptulu se citește apoi magiarsce prin Presedintele provisoriu, si romanesce prin cons. gub. Alduleanu. Dupa finirea acestei cetiri comisariulu regescu proclama diet'a a fi deschisa, ear' actele morale espuse la vedere, in fine intre vivate se departa insoțitu de personalitatile cele mai inalte, ce sunt de față.

Re'ntorcundu-se acestia, Presedintele anunția siedinti'a cea mai deapropo pe mane 5/17. Iuliu pe 11 ore.

Episcop. Siagun'a, cerendu cuventu, dice: Inalta casa!

Am onore de a insinua convingerea mea, ca adica candu va fi tempulu si dnu'a hotarita voiu se facu o motiune pentru unu respunsu la in. rescriptu regescu in forma de adresa. Si dorescu, ca acest'a se se ia la protocolu.

Apoi cerendu cuventu cons. gubern. Rannicher dice: Inalta dieta! O di noua aparut astadi pentru scump'a nostra patria, o di, a carei lumina va strabate cu putere invingatoare; caci ori catu sunt de mari si de grele problemele, ce avemu de a le deslega, acelea trebuiescu deslegate. (Bravo!) Noi toti, alesii poporului, chiamatii coronei, cari ne damu aici man'a cea fratieasca patriotica pentru lucrulu comunu, si cari tienemu deschisa si calda acesta mana patriotica fratieasca si pentru toti aceia, cari inca n'au venitu la acele scaune, la care au fostu tramisi prin alegerea poporului, — inca n'au venitu spre cea mai profunda a nostra parere de reu. Noi toti — precumu au aretatu esprimari de aplause si aclamatiiunile, noi toti, dnu, ne simtimu patrunci aduncu de gravitatea si insemnitatea cuvintelor, cu care Mai. S'a Imperatulu, Regele si Principele tierci s'a induratu a saluta diet'a Marelui Principatu Transilvani'a. Aceea, domnii mei, e o salutare plina de seriozitate si demnitate, resoluta, prearesoluta intru aperarea drepturilor coronei, in sustinerea autonomiei tierci, binevoitoare intru sprijinulu naintarei binelui poporului, alu carui fundamentu e indreptatirea egala a tuturor gintiloru, a tuturor limbiloru, a tuturor confesiuniloru, ne dau inse si radimu la cointelegere, la complanare, la impacarea tuturor drepturiloru, ce-si au radacin'a in istoria, cu cerintiele unui tempu nou, care conditiunea formatiuni noue, si recere formatiuni noue. Aceea e o salutare, carea deca se va face cunoscuta va afla si trebuie se afle in tierra resunetulu seu, (Se traiasca! Hoch!) Undu monarchulu nu se feresce de nici o cestiune, nu invalesce nici unu cugetu, ci vorbesce cu astufelu de franchetia, cu astufelu de marinimitate, acolo tier'a nu pote tace, acolo reprezentantiei tierci nu-i e iertatu a tace.

Decisiunile inse ale ordinei nostre de afaceri nu ierta, a aduce si a lua la pertractare unu proiectu de sine statatoriu, pana nu va deplini diet'a esaminarea alegeriloru, ca astufelu se se pota privi de constituita. De aceea noi ne rezervamu, ca la tempulu seu in asemenea modu, precumu motiva dejă onoratulu antevorbitoriu, se ne unimu in concordia frumoasa armonica si se decretamu cu unanimitate (Hoch! Se traiasca!) ca alocutiunea coronei se afle si din partea dietei tierci o resalutare, ca deplin'a incredere a marinimosului Imperatu, Domnului nostru, se intempine cu devotiune increderea deplina si tota a tierci! (Hoch! Se traiasca!)

Si cu acestea siedinti'a II. dietala se incheia la 12^{1/2} ore.

III. siedintia din 17. Iuliu se incepit cu cetirea protocolulu in tote trei limbele patriei si unele reflexiuni se complanaza, dintre cari, una a dep. Rannicher, ca numirea de gr. n. unitu se se fipseze in gr. orientalu, si oficialii se nu se numesca dupa rangulu ci ca deputati numai, ceea ce se priimi; precum si la reflectarea deputatulu Gabrielu Manu: ca deputatii se nu se numesca in protocolulu magiaru: „Külöbfele nemzetek és vallások követei“ se defipse a se dice: „több orszög gyűlési tagok.“

Dupa ceast'a depunę promisiunea dep. I. Rusu si G. Angyal cu cari era 91 adunati, afara de magiari, cari neci adi nu venira, si absentia si Esc. Sa D. episcopu Hainald.

Prin sorti se impartiesca deputatii in departiamente, ca comitete de verificare si adeca:

In despart. I.: Grof Béldi, Esc., Manu, Vaida, Lassel, Domzsa, Maioru, Moga, Constantinu Joanu, Popu Macedonu si Fabini.

In despart. II.: Brandsch, Brennerberg, Ladai, Brecht, Eitel, Demianu, Codru Dragosianu, Birthler, Lászlófy, Episcopu Dobra A.

In despart. III.: Esc S'a Mitr. Siulutiu, Branu de Lemeni, Bar. Friedenfeld, Budaker, Rannicher, Obert, Teutsch, Schneider, Puscariu, Siulutiu.

In despart. IV.: Angyalu, Schmidt C., Schmidt H., Ba-

lomiri S., Balomiri J., Kirchner, Ratiu, Schnell, Thiemann si Manu G.

In despart. V.: Herberth, Orbonasiu, Gull, Schwarz, de Rosenfeld, Szantsali, Bar. Episc. de Siagun'a, de Papu, de Dunc'a, Siulutiu J.

In despart. VI.: Roth, Cipariu, Russu, Florianu, Binder, Schuler Libloy, Hanea, Poppu P., Wittstoch, de Trauschenfels F.

In despart. VII.: Popasu, Haupt, de Trauschenfels E., Bar. Bedeus, Vlassa, Fekete, Superint. Binder, Muresianu, Tulbasiu si Poppu L.

In despart. VIII.: Nagelschmidt, Bar. Brukenthal, Popoviciu, Grof Nemes Esc., Popea, Vasiciu, Ratiu J., Wächter, Schuller, si Bolog'a.

In despart. IX.: Herberth, Munteanu, Schneider J., Baritiu, Conte de Salmen, Alduleanu, Macelariu, Biltiu, Bohetiu, Trausch si Balasiu.

Presedintele Grois poftesce pe comitete, ca sese constituete si se inceapa verificatiunile. dupa a caroru finire se va defige diu'a siedintiei urmatoarie. Despartamentele mesera in salele laturale spre a si alege presedinti si referenti. Acum se ieau verificatiunile inainte.

Cumu a decursu alegerea in cerculu I. la Bichislu. (Capetu.)

Vediendu judele primariu, ca aceasta nu esa la socotela, me roga se vorbescu poporulu si selu induplecu a esu din curtea comisiunei. „Dle Mariata! Eu nu am chiamatu pre nimenea aici, nu voiu dice nimenui se se duca, porunciti Dvostra, si deca nu ve asculta alungatilu cu gendarmi. Ei bine, asia dara dute Dta dein curte afara. — „Pre bucurosu, numai semi dai porunc'a in scrisu.“ Dupa acestea D. jude primariu se duse semi faca porunca si eu esiu deimpreuna cu parochulu dein Nandra, care fu la tote de față. Afara, alegatorii era in cea mai mare linisce. Preste vreo cateva minute se apucara gendarmii sei scotia afara dein curte. Eu le diseu: „Domniloru, nu e treb'a Dvostra se scoteti si goniti pre omeni afara, asta e treb'a Dloru szolgabiroi; se esa Dloru cu listele afara, se chiamo inainte comuna dupa comuna si voru fi ascultati. Dvostra sunteti chiamati a goni si a scote pre omeni numai, candu nu voru asculta de Dloru.“ Gendarmii me pricepura si lasara pre omeni in pace.

Intr'aceea se apropia 10 ore, alegerea nu se mai incepe pre Gombasienii ei amerintia szolgabiroii si membrii comisiunei, si i spariain totu modulu, ca se numi de votulu mie, si eu vediu, ca supra-locotenentele gendarmiloru, la care me presentasemu eri si i spusese, ca sum candidatulu romaniloru, se tragea prin mas'a alegatoriloru catra mine: „Domnule mi am porunca, — aretandumi o chartia scrisa in limba germana, — se te scotiu afara de aici.“ „Nu e de lipsa se me scoti Dle supr'a-locotenente, eu esu pre bucurosu, numai semi citesci porunc'a.“ — „Nu su datoriu se tio citescu.“ — „Asia bene, me ducu“, si plecaiu se esu afara. In calea mea spre esire, dupa ce am scapatu dein mas'a alegatoriloru, carii me incungiurau, me vediu escortatu de trei gendarmi, alegatorii se turburara si prinsera a curge dupa noi. Eu le facui semne se remana; eara preotimea si inteligentia ei opri pre locu, aducundule a mente de cele ce le spusese eu mai nainte, ca se fia buni rabdatori, se se feresca de veru ce sgotu, larma si escesu, lasanduse, ca se taia mai chiaru si lemne cineva pre ei, numai se ste la votu si se nu se conturbe alegerea. Gendarmii cei trei me petrecura la cortelu, care din norocire fu cea mai aproape casa de loculu alegeriloru, si mi spusera, ca numi e iertatu a me mai apropia de curtea si cas'a de alegere.

Ce va fi avutu de scopu comisiunea alegatoria cu acesta apucatura nu sciu, dar' atata sciu, ca pre Gombasieni numai dupa onorific'a mea escortare iau lasatu si priimitu la votu, si ei remasera pre lenga mene si Imperatulu.

Dupa acesta ne nimerita stratagema politica alegerea curs'a mai bene, pentru ca alegatorii era mai entusiasmati, si comisiunea debelata. Asia esindu presedintele comisiunei pre galeria caseloru de alegere si vrendu a invatia poporulu, ca eu nu am dreptu se fiu alesu, pentru ca stau sub cercetare criminala s. a. s. a., priimi respunsu dela unu alegatoriu sa tenu: „Lasane Mari'a Ta, nu ne mai invatia, ca scimu noi, cine are si cine n'are dreptu, si pre cine se alegemu.“

Szolgabiroulu Benkő asemine incercanduse in o filipica a invatia si desmentá pre omeni dela votu in favorea mea si ai indupleca selu de protopopulu Leotenu, fu intrebatu de unu preotu si calugeru batranu, parentele Albani dela Mis-

oraiu: „De cine amu norocire Dle?“ — Eu sum Benkó szobgibiroulu! — „Asiá!“ Eu credeamu, ca esti unu protopopu, unde te audieamu predicandu asia bene.

Eara D. protopopu Leonténu se declará cu cuvinte respiccate si voce inalta, ca nu vré se fia alesu, ca nu se socoteste destulu de poterosu a puté representa in dieta pre poporulu acelor 52 de comune intrunite in cerculu I. la Bichisiu. Unu caracteru acesta. de care nu se afla multe. E mai nevoia a resemná, de catu a nu priimi o asemine onóre.

A 3-a dí de alegere fú conturbata prein scirea, ce o aluse biroulu romanu dein Turdasiu, care spunea, ca trecundu n nóptea trecuta pandurulu fõispanului pre la ei, ei cerú unu malu, cá se póta merge fuga cu porunci la Bichisiu, si ca are e vina militia acolo, cá se tiena ordinea, póte cá se prindia i pre Absente.“

Acésta scire mi se aduse pana in díua in locu de cafea a Nandra, 1/4 óra de Bichisiu. Ómenii o credea si unii barani multu si pre multu venerandi me si rugau, cá se nu mai mergu la Bichisiu. —

„Da Dniloru, se póte, pentru mene inse asia ceva e numai repetitia, si Dvóstre sciti, ca repetitia la studentii cei buni tare usióra.“

La 9 óre me instalai in cortelu ascuratu de c. r. genarmeria inca de eri, batai'a erá castigata, mai lipsea se se umere si constate numerulu mortiloru. Alegerea se incepú si continua si mai bene cá in cele doue díle; agitatorii isi perusera tactulu si capulu, ei dicea: dati cui vreti numai dati stadi se ispravimu!

Pre la 2 óre dupa prandiu mi se spune, ca in Bichisiu e batu muierile cu barbati cá orbii, cu furcile, cu ojógele si óte armele muieresci. Batai'a erá pentru dreptulu de alegere. — Acestea brave romane se sculasera asupra barbatiloru... cá u cumuva se'si vendia drepturile lor si ale copiiloru loru entru unu pocharu de vinu.

Intr'aceea rondulu votisarei erá la Osdu. Osdenii 45 la umeru cu dreptu de alegere, reformati de religiune, nu se infaciosiara la comisiune; dein protiva me intrebaseru pre mene: au nui voru puté inchide Domnii in temnitia, déca voru cá lenga mene? Asia comisiunea nu vrú se asculte pre batii Bichisieni totu reformati, ci pre la 3 óre intrerupse alegerea.

En me intorseiu la Nandr'a, dar' asta data cá apostolii, indu ca caruti'a nu'mi venise inca. Déca alegatorii dein cele 3 de sate, carii trecusera preste alegere si carii nu vrura a arasi Bichisiulu fara a sci rezultatulu osteneleloru loru me ediusera ca plecu, se luara dupa mene si cu band'a musica. la Santu-benedicu me petrecura cu imnulu popuralu, imperascu si mai tardiu marsiulu lui Mihaiu Viteazulu pana in andra intre vivate nemai audite de 14 ani.

Scurtu dupa sosirea nóstra veni porunc'a la biroulu satulu, cá se tramita unu calaretiu la Bichisiu, se duca carti la iudu, biroulu 'mi aratá porunc'a, ea erá scrisa ungresce si cea se inieles lupulu cu pielea ouii dar' nu avú resultatulu.

A patr'a si in ultim'a di, adeca in 10. Iuliu la 9 óre peceea 2 gendarmi pre cei 45 de unguri din Osdu in curtea loculu de alegere, ei fusera adusi chiaru de acasa cu genarmii, nevrendu a veni de buna volia, si pre la 10 óre 33 venira se me asecure, ca pre lunga tóte amerintiarile, chiaru popesci, ca nu 'i va mai ingropá si lasá in biserica pop'a ru. remasera credintiosi imperatului, si'mi detera votulu mie, silalti 12 nu venira de locu la alegere.

Din Bichisieni numai unulu tienú minte, ce'i spuse muerea, ceilalti fiindu detori lui Galfi si avendu ierbi, pametri etc. nu cutesara a se lipi de mene.

Pre la 10 1/2 óre numai erá niminea in curtea caselor de alegere, si dupa ce alegatorii asteptasera pana la 12 óre se audia resultatulu si incepura a'si perde rabdarea; vrea tramite o deputatiune, cá se intrebe pre comisiune déca geta ale publicá resultatulu alegeriloru? Dar' aceasta idea mpiná opositiune si asia se rugara de unu corporalulu de endarmeria: Domnule! noi amu merge se intrebamu comisiunea de resultatulu, ne tememu inse, ca ne voru dá Domnii rusine afara; fi bunu dute Dta si ne ada unu respunsu. siá gendarmulu plecá si veni cu respunsulu: „in einer guten Stunde“

La 2 óre esi comisiunea si publicá: resultatulu Kemény tván 564, Axente dela Belgradu 674, Absente dela Belgradu 1, Axente 176, Axente Ioanu dela Belgradu 25, la Domnula dela Belgradu 5, Absente 27, la Belgradu 2, Severu 7 voturi. Pre lunga cine e maioritatea intrebá protopopulu Leonteanu? Pre lunga Axente dela Belgradu, comisariu.

Presedintele vrú a mai vorbi, dar' alegatorii prorupsera in vivate mai entusiastice decatu veru candu altadata, comisiunea remase incremenita. Tenerimea „Desteaptate romane,“ musio'a imnulu poporalu, si asia se fini asta alegere atata de dubia, despre a carei bunu resultatulu numai eu nu amu desperatu.

I. A. S.

Blasiu 10. Iuliu. In 9. Iuliu se fini alegerea deputatulu din cerculu alu doilea alu comit. Albei infer. Desi mai inainte cerculá faim'a despre mai multi candidati, totusi poporulu intielegundu, cumuca strainii si-voru concentrá voturile intr'un'a persóna, nu ca dóra aru fi avutu sperare de a reesi cu o maioritate absoluta de voturi, dar' singuru numai cá in fine se nu reesia nece unulu nece altulu, si-concentrara voturile in persón'a Dlui Josifu Siulutiu, judelui primariu in comitatulu Cetatiei de Balta. Portarea poporulu nostru a fostu esemplara si solida, elu a aretatu si aici, ca-si stiméza barbati de unu sange cu densulu. — Un'a impresiune neplacuta facú in toti romanii o singura impregiurare. Comisiunea de alegere, inainte de a-si incepe operatulu seu, determiná, cá actulu de alegere se'lu faca intr'una localitate a D. C. Carolu Zeyk dein Pauc'a, unu locu intr'adeveru destulu de acomodatulu in unu tempu asia de ploiosu atatu pentru largimea catu si pentru pasistea dein giurulu lui; inse doi membrii ai comisiunei de alegere, de natiune maghiari chiaru in díu'a cea de antaiu dupa amédiu se retrasera, dandu unu protestu, din cauza, ca loculu alegerei nu aru fi destulu de acomodatulu, ci se se stramute in scól'a comunitatei augustane din locu. Romanii inse dederu unu contraprotestu, prin care rogá pre comisiune, cá se-si continue actulu in loculu determinatu mai inainte de comisiune; chiaru si candu cele doue persóne nu aru mai voli a luá parte la alegere. Noi nu ne potemu mirá destulu, cum unii dintre fratii magiari nu potu avé rebdare de a nu-si aratá pre facia ceea ce au la anima chiaru si acco, unde nece umbr'a de sperare nu potu avé de a reesi cu machinatiunile. Dupá ce se incheiá alegerea se factú scrutiniulu din partea comisiunei, si asia D. Iosifu Siulutiu se aflá cu 1559 votur, facia cu Mangesius, judele cercualu a Paucei, care avú 258. Presedintele comisiunei Rasm. D. canonicu G. Mihali dupa finirea scrutiniului 'lu anunciá poporulu, vorbindu-i, cateva cuvete la anima, si incheindu cu se traiésca Maiestatea Sa. Poporulu respunse cu unu intreitu se traiésca Maiestatea S'a!

Cugetamu ca nu vatemamu medesti'a D. C. Zeik déca 'i vomu rosti o multumita publica pentru ospitalitatea cu care insarciná pe provisorulu seu, cá se intimpine pre membrii romani ai comisiunei si pre alti inteligenti romani. — nu.

Scire trista. In Oradea mare 16. Iuliu 1863.

Spre via aducere aminte de barbati nostri cei buni, curati si nationali; si spre insufletirea mecenatiloru, a mai mariloru si a teneriloru la fapte maretie, la o consolidare fratiesca patriotica nationala, servésca urmatórele: Prea onoratulu consistoriu de religiune resariteana, in dilele trecute cu doliu inseiintiandune, despre intrevenit'a mórte, a protopresviterulu si presiedintelui consistoriale Atanasiu Boczko, toti romanii amu grabitu in 10. a lunei curgatóre, la inmormintarea, in Domnulu adormitului, precum au facutu si densulu dupa mórtea episcopulu Erdéli, a canoniciloru, si a tuturor barbatiloru vrednici de aducere aminte, — amu grabitu — dicu: cá si dupa mórte se'lu onoram, precum l'amu onoratu in viati'a lui cea pretiósa, pentru meritele s'ale religióse, nationale si patriotice. — Mare mangaiere castigau atatu remasii Nestorulu repausatu, catu si noi romanii: déca la inmormintarea aceast'a insemnata — s'aru fi infaciosiatu si noulu episcopu oradanu; inse mangaerea aceast'a nu o amu avut'o, nu scimú, neci vremu a sci caus'a. Ear' noi secularii neamu despartitu de repausatulu, cu lacrimi ferbinti, carii leau storsu din ochii nostri aducerea aminte a binevointiei, cu care repausatulu pre toti ne imbraciosiá acasa, si in publicu, cu care alergá si se interpunea pentru noi, si pentru causele nóstre comune nationale. Fia'i numele neuitatu! si tieren'a usióra!!! — Totusi adunarea aceast'a, si pentru noi insusi a fostu fórte interesanta, convingundune: ca neamu redicatu preste tóte intiepenirile popesci. Noi toti romanii se fimu si cu fapt'a romani. Se ne pretiuimu unii pre altii; ca atunci si strainii ne voru pretiui, si numai asia ne vomu poté inaltia. Deci amintirea bunulu romanu Atanasiu Boczko se ne fia serbatoareasca, ca elu a muritu, cá parinte pretiuitu de toti romanii oradani.

Cassianu.

Senatulu imperialu.

In 16. propuse ministrulu de financia in cas'a deputatiloru bugetulu pentru period'a dela Noembre 1863 pana la

finea an. 1864 (ad. 14 luni). Spese ordinare: 512 milioane; extraordinare 102, între cari 52 mil. pentru depurarea deto-riilor.

Venitul ordinariu e: 512, venit extraordinar. 43, așa re-mane unu deficit de 49 mil., dintre cari 16 mil. se acoperu prin noue contributiuni, 33 mil. prin operatiuni de creditu. — Se apromise propunerea unui proiectu de lege pentru regularea contribu-tiunei drepte. —

La Csehii cei 11, cari esira din senatulu imperialu ne mai venindu in siedintie in restimpulu de 14 zile trecute, le espiréza mandatulu.

„W. Z.” aduce resolutiunea imperateasca din 14. Iuliu, prin care cons. gub. Conrad Schmidt se denumesc de ju-de regiu alu Sibiului si comite alu natiunei sasesci.

— Punctele din depesia Austriei de datu 18. Iuniu a. c. catra curtea de Petrupole, in cestiunea polona subscrisa de Recherg:

1. Amnestia deplina si generale.

2. Representatiune nationale, carea se iè parte in lege-latiunea tieriei si se aiba mediulóce adeverate de controlu.

3. Denumirea polonilor la oficiile publice astufeliu, cá tier'a se capete o aministratiune desclinita, natiunale, si care se insufe tieriei incredere.

4. Liberare deplina si intreaga pentru consciintia, si ster-gerea restringerilor intru eserciarea cultului catolicu.

5. Intrebuintiarea eschisiva a limbei polone cá limaa ofi-ciósa in aministratiune, justitia in scóle.

Introducerea unei sisteme de recrutare regulate si legale.

Acestea puncte le recomanda Austri'a cabinetului de Petersburg, cu aceste cuvinte:

Prolungirea astorufeliu de conflicte ne imple de dorere via. Conduși de consideratiunile umanitatii nu mai pucinu si de interesele desclinite ale Austriei, dorinti'a nóstra modesta e, cá se succeda intieptiunei guvernului rusescu precum si nisuintelor impacuitóre ale poterilor, cari si imbia conlucra-rea lor, spre a face capetu acestei deplorabile versari de sange.

Noi avem speranti'a, ca sentiemintele cele marinimóse ale imperatului Alesandru voru conlucrá dupa potintia la ajungerea acestui resultatu, care déca se va ajunge va usiorá fórté pro-blem'a cabinetelor in conferintie.

Noi ne vomu senti fericitii, déca propusulu ce si la fa-cutu curtea rusésca, e in consonantia cu interesele cele mari, pe cari cu motive puternice neamu aflatu induplecati a le re-comendá ingrigirii ei cei intiepte.

Fiindu ca o intrebare asia grea, cá si acést'a ce ne o-cupa astadi, s'a pusu pe calea unei desbateri amicabile, deci se-i pregátésca o deslegare impacuitórie si totuodata démna de simtiemintele de cari sunt insufletite cabinetele sol.

Respunsulu inca se astépta; afara nemicu importantu.

Dela Dieta.

Corespondintia particulara noua a Gazetei.

Sibiú, 20. Iuliu. Pregatirile comisiunilor cu verifi-carea de alegerile deputatiloru nu au lasatu inca timp spre a se mai tiené vreo siedintia publica; eara candu se va tiené siedintia asupra verificariloru, me temu, ca se voru esca dis-cusiuni nu numai asupra unoru persóne, ci tocma si asupra unoru principii. Celu care privesce la alegerile ardelene nu-mai din punctulu de vedere, ca aceleasi au decursu relative in pace si linisce, póte se fia si de parere, ca verificarile nu voru casiuná dispute si combatere de legalitatea unoru ale-geri. Se nu uitamu inse, ca nelegiuri se potu comite si in linisce si totusi in a d i n s u, cumu si in linisce, dara din ne-cunóscerea séu strimb'a aplicare a legii.

Noi nu scimu déca se voru ivi si casuri de coruptiune prin bani séu alte mijlóce, fia cá se nu se ivésca asia ceva; mai este inse si o alta impregiurare de mare insemnatate, ce trebue a se luá in cea mai de aprópe consideratiune. Cum aru fi óre candu s'aru constatá, ca unulu séu altulu dintre cei alesi nu este cetatianu de statu alu Transilvaniei, adeca nu este naturalisatu dupa legi séu cum se dice dupa legile mai vechi: Non est indigena Transilvaniae, non habet indigenatum. In tier'a nóstra, cá si in alte cateva tieri indi-genatulu a fostu panapre la a. 1852—54 fórté multu respep-tatu. Indigenatulu se castigá mai nainte séu prin castigarea

de proprietate in tíera, séu prin casatoria, séu prin adoptiune (inscriere); séu prin articulu formalu de lege, de es. cá in anii 1748, 1751, 1752, 1754 et 55, 1791 et 92. Numai indigenatulu póte dá drepturi de statu, prin urmare si dreptu de alegatoru activu si pasivu.

Ei, dara § 29 alu regulamentulu provisoriu de dieta din a. c. nu contine nemicu despre indigenatu, ei díce nu-mai: Dreptu de alegere au . . . . . toti locuitorii de genulu barbatescu, cari au implinitu anulu alu 24-lea alu etatei etc.

Bine; inse ce se intielege prin terminulu locuitoru, Be-wohner, lakos? Este Bewohner sinonimu (totu un'a) cu indigena? Séu ca locuitoru, Bewohner, lakos, póte fi si unulu cá acel'a, carele se bucura de drepturi de natura privata. este membru alu vreunei comune, fara cá se fia membru ce-tatiénu de statu alu tierii, regnicola dupa terminulu vechiu?

De nu vomu dá acestoru termini definitiuni catu se póte mai respicate, mai precise, vomu avé nevoi mari tocma si la definirea autonomiei marelui Principatu alu Transil-vaniei, cumu si la elaborarea unei legi de domiciliu (Heimats-gesetz), fara care nu mai potemu remané, precumu nu mai potemu remané fara o lege comunala. Astadi cumu stamu, nu mai scimu cine este transilvanu si cine nu, eara mai tar-diu póte se ajungemu cá se nu scimu nici cine este saténu, orasiénu, cetatiénu. Deci se ne luamu prea bine sam'a, cá se nu o patimu precumu o a patit'o de es. Bucovin'a odinióra pre candu pe acolo ducea orbii pe orbi. B.

Nru 21,406 — 1863.

Publicatiune de Concursu.

La Universitatea scientifica in Vien'a se deschide pentru unu medicu nascutu transilvanu unu stipendiu din fondulu oltuirei de 315 fl. v. a. si 63 fl. v. a. bani de cortelu, spre calificare de operateur pentru cursulu de la lun'a Octomvrie a. c. pana la finea lonei Septem-vrie 1865.

Pentru castigarea acestui stipendiu cu aceasta se escrie concursulu.

Castigarea acestui stipendiu fiindu aternatoria de la resultatulu ecsamenului din anatomia practica, se inviaze cocurentii, cá lenga do-cumentele despre loculu nascerei si alu locuintei presente, nationalitatea cunosciinti'a limbelor patriei si diplom'a Doctoratului de Medicina se le alatureze si documentele despre ecsamenulu dein anatomia practica, si suplicele respective asia instruate pana in 15. Augustu a. c. se le de in leintru la acestu Guberniu cu reversu obligatoriu, cumca densii dopa absolvarea cursului acestuia celu pucinu in decursu de 10 ani voru practisa in patri'a loru.

Dela regesculu Guberniu tránsilvanu. 3 — 3

Clusiu, in 15. Juniu 1863.

Nro. 22,460. — 1863.

CONCURSU.

Pentru postulu alu doilea de sub-medicu la institulu smintitiloru din din Sibiú, cu care in cei cinci ani din anteu e legatu unu salariu anu-de 500 fl. v. a., — dupa decurgerea acestoru ani 600 fl. v. a. si dupa implinirea servitiului de diece ani 700 fl. v. a., class'a 10. caracteristica, — cortelu liberu, incalditu gratis, in urm'a pré Inaltei decisiuni Impera-tesci din 17. Maiu a. c., cu acést'a se deschide concursu, pre lunga acelu adaosu, ca petitorii postului au se 'si dea pe calea s'a petitiunile loru bine instruate cu diplomele, testimoniile despre servitiulu pana acuma, si sciinti'a de tóte trele limbele patriei, celu multu pana la 20. Iulie a. c. la Gu-berniulu regescu Transilvanu.

Totu la institutulu acela se afla unu postu de cancelistu, cu care e legatu unu salariu anualu de 500 fl. v. a., class'a caracteristica a 11., cor-telu liberu, incalditu gratis, si obligatiune de a depune una cautiune de 500 fl. v. a. si e de restauratu.

Cine voliesce a dobandi postulu acést'a, are pana la 20. Iulie a. c. de a'si tramite regesculu Guberniu suplic'a cu documentele, ca scie tóte trei limbele patriei, are indestulita eruditiune si destoinicia, si ca pana acuma a serbitu statului. —

Clusiu in 27. Iunie 1863.

2—3

Dela regesculu Guberniu alu Transilvaniei.

Cursurile la bursa in 20. Iuliu 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 35 cr. v. a
Augsburg	—	—	110 " 75 "
London	—	—	111 " 90 "
Imprumutulu nationalu	—	—	81 " 80 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	76 " 10 "
Actiile bancului	—	—	794 " — "
" creditului	—	—	190 " 10 "

Obligatii desarcinarii pamentului in 10. Iuliu 1863:

Bani 74.50 — Marfa 75.